

Kelionės privalumai

- Didelė GRŪDOS patirtis organizuojant keliones į **Aziją nuo 2003 metų** (Indija, Šri Lanka, Tibetas, Nepalas, Butanas, Kinija, Japonija, P. Korėja, Vietnamas, Kambodža, Tailandas, Malaizija, Indonezija, Mianmaras, Filipinai, Mongolija, Uzbekija, Kirgizija, Kazachstanas, Tadžikija).
- **GRŪDOS kelionių ekspertų atsakingai ir kūrybiškai sudėliotas platus maršrutas.** Tai labai gerai subalansuota kelionė, kuri prasideda urbanistine ekskursija, įsibėgėjus dinamiškas, gyvastingas Borneo gamtos pažinimas dera su atpalaiduojančia, degustacine ekskursija Sabaho arbatos plantacijose, pereina į Brunėjaus sultonato prabangą, o baigiasi kokybišku poilsiu Kota Kinabalu kurorte prie Pietų Kinijos jūros.
- Laukinė kelionė dvasia bei žygiai pačiais įvairiausiais būdais (pėsčiomis ant žemės ir virš žemės, ant vandens ir urvuose) atogrąžose, kur pakviesime stebėti retus gyvūnus, suteiksime progą ir net pakartotinių šansų visiškai natūralioje aplinkoje išvysti nykstančias ir dabar labai branginamas rūšis, tarp jų orangutanus, Borneo didnosius, Borneo dramblius, šikšnosparnius.
- Patyrę, patikimi ir daugybę kartų patikrinti ilgamečiai GRŪDOS partneriai Malaizijoje.
- Kvalifikuoti vietos gidai ir vairuotojai. Profesionalus kelionės vadovas - vyksta iš Lietuvos kartu su grupe.
- Į kainą įskaičiuoti lankytini objektai, visų nacionalinių parkų mokesčiai.
- **Puikus kainos ir kokybės santykis.**
- Malaizija ir Brunėjus – šalys, kuriose saugu keliauti.
- Turtina vietos virtuvė, saugus, šviežias maistas, kurį galima bus išragauti ir tradiciniuose restoranuose, ir naktniuose maisto turgeliuose; ypač didelė tropinių vaisių ir jūros gėrybių įvairovė.

[GRŪDOS kelionės į Malaiziją nuotraukų albumas 2024m.](#)

[GRŪDOS kelionės į Malaiziją nuotraukų albumas \(nuotraukos T.Eugenijaus\).](#)

[GRŪDOS kelionės į Malaiziją nuotraukų albumas \(nuotraukos S.Olgos\).](#)

Kelionės aukso fondas

Kvala Lumpūras

- **Kvala Lumpūras - Malaizijos sostinė**, sinematografiškas, kosmopolitiškas supermiestas.
- **Batu urvai Kvala Lumpūre** – stačioje kalvoje esantys urvai, kurių erdvę vidų kaip varvekliška širma puošia išsikeroję stalaktitai ir stalagmitai, o tarp jų įsikūrę šikšnosparniai ir hinduistų dievybės. Paslaptį gamtos darinyje įkurtos indų bendruomenės šventyklos papėdėje pasitinka viena aukščiausių Malaizijoje statulų – 43 metrų aukščio plieninis, auksu spindintis mitinis veikėjas Muruganas ir... vietinės beždžionės.
- **Nacionalinė Malaizijos mečetė** – išskirtinio dizaino musulmonų sunitų šventovė. Įžengę į sodais, baseiniais bei fontanais išgražintą teritoriją, kurioje telpa apie 15 000 žmonių, pateksite į modernią rojaus versiją, išpuoštą skėčių pavidalo kupolais bei minaretais.
- **Abdulo Samako Jamek mečetė** – 1909 metais pagal britų kario ir architekto Arthuro Benisono Hubbacko viziją pastatyta musulmonų šventovė, kuri hipnotiškai traukia vien dėl ypatingos vietos. Ji stūkso ant kampo, tarsi ant iškyšulio, per vidurį pagrindinių Kvala Lumpūro upių – Gombako ir Klanko santakos. Rūmus primenančios arkadų eilės, virš jų iškilę minaretai ir balti kupolai sukuria tokią harmoniją, kad ir už jų stūkstantys šiuolaikiniai daugiaaukščiai skoningai įsikomponuoja į bendrą atviruką.
- **Karališkieji rūmai Istana Negara** – tik 2011 metais atidaryta Malaizijos monarcho rezidencija. Ji puošiasi net 22 it iš saulės nulietais kupolais. Ši iš tikro karališka aplinka gali tapti ta vieta, kurioje sužinosite daug įdomybių apie vieną turtingiausių Malaizijos žmonių – 17-ąjį karalių Ibrahimą Iskandarą ar 18-ojo Jo Didenybės rinkimus.
- **Petronas dvyniai** – dar neseniai buvę aukščiausi ir lig šiol vieni žinomiausių planetoje dangoraižiai (452 metrų aukščio). Vakarejančia klestinčios Malaizijos sostinės panorama gėrėsitės, pakilę į šių grakščių 88 aukštų gigantų apžvalgos aikštelę. Įvertinsite juos ne tik dėl kvapų gniaužiančio aukščio ir vieno perspektyviausių Azijos megapolių horizonto. Jus stebins idėjos bei rytiečių kultūros simboliai, iš kurių gimė darniai susikibusių plieno ir stiklo dvynių vizualas bei konstrukcija.

Borneo (Malaizija)

- **Sandakano saulės lokiai** – tai mažiausi pasaulyje meškinai, tarytum atėję tiesiai iš animacinių filmų. Gyvena jie tik šen ten Pietryčių Azijoje, taip pat Borneo saloje. Galbūt Jums išpuls sėkmė juos pamatyti.
- **Sepiloko orangutanų reabilitacijos centras** – milžiniška teritorija su karantino zonomis, klinikomis, vaikų darželiais (tik ne žmonių, o primatų) bei didžiuliu draustinyje esančiu atogrąžų mišku, kur laisvai gyvena vienintelė tokia tik Borneo bei Sumatros salose išlikusi, labai jautri, be galo protingų žmogbeždžionių rūšis. Galbūt Jums nusišypsos laimė šiuos primatus išvysti iš arčiau.
- **Borneo didnosių (proboscis) Labuk Bay prieglauda** – tai taip pat milžiniška laukinė teritorija, skirta apsaugoti šunbeždžionėms, kurias, vieną kartą pamatę, su jokiais kitomis joms giminingomis mangrovių bei pelkių gyventojomis nesusipainiosite. Nesvarbu, ar tikri, ar pliušiniai – Borneo didnosiai savo išvaizda ir žavi, ir kelia juoką, ir gali paskatinti susigėsti. Smulkaus sudėjimo ugniakailiai turi išsipūtusius pilvus. Patinai demonstruoja savo ilgus raudonus penius tarsi galios įrankį. Stipriosios lyties atstovų pilkos nosys – kaip iki galo nepripūsti balionėliai. Jums gali pasisekti pamatyti, kaip šios temperamentingos, šiaip jau žmonių nesibaidančios beždžionės aiškinasi santykius, kaip prižiūri savo vaikiukus ar pietauja.

Naujiena! Malaizija su stilinguoju Kvala Lumpūru, džiunglių nuotykių Borneo saloje ir prašmatnūs Brunėjaus sultonatas. Poilsis prie Pietų Kinijos jūros 14d. Kelionės programa

- **Kruizas Kinabatangano upe** – kone stebuklingos atogrąžų gyvenimo žvalgytuvės iš laivo. Į jas iš savo lodžių vyksite net du kartus – vakare, o paskui kitą rytą, kadangi laukinių gyvūnų elgesys vis kitu paros metu skiriasi. Ši džiunglių paslapties medžioklė nuostabi tuo, kad niekada negalite būti tikri, kokio sutvėrimo siluetą, profilį ar net visą portretą stambiu planu išvysite: galbūt mažiausią planetoje dramblių, kokį galima sutikti tik Borneo saloje, gal beždžionių gaują, kurių čia telkiasi net kelios rūšys, gal net patį orangutaną, o gal – krokodilą, taip pat kokį nors ekstravagantišką paukštį.
- **Sabaho arbatos plantacijos** – vieta, kurioje tarp minkštų atogrąžų kalvų gimsta juodoji arbata, Borneo žmonių vadinama auksine. Tai bus Jūsų žingeidumą ir jusles užpildysianti pažintis su visame pasaulyje vertinama Azijos gėrybe: daugiau sužinosite apie smulkmenišką, kruopštų arbatos auginimo, nurinkimo ir apdirbimo procesą, prilygstantį alchemijai, degustuosite jo rezultatą.
- **Raflezija** – tik Malaizijoje ir Indonezijoje aptinkama be galo išvaizdi ir klastinga, netgi paradoksali gėlė: atrodo įspūdingai, o skleidžia bjaurų mėsos kvapą, todėl dar vadinama lavonine leliją. Raflezija yra didžiausio pasaulyje žiedo savininkė, tačiau jis būna prasiskleidęs vos kelias dienas per metus, o gėlėms būdingo stiebo neturi.
- **Mulu nacionalinis parkas** – UNESCO saugomas fantastiškų uolų ir pusiaujo miškų masyvas, sklindinas magiškos gyvybės įvairovės. Žalios tankmės ir kalnų apsupty nuošaliose vietovėse stūkso karstiniai „statiniai“, kurių smailėjančios viršūnės, įlinkiai ir angos sukuria atskirą planetą, pilną kanjonų, klintinių smilių, urvų bei požeminių galerijų mįslių. Augalų rūšių, atradusių sau vietą ant žemės paviršiaus, iš kurio dangop šauna milžiniškos iltys, skaičiuojama tūkstančiais, žinduolių yra kelios dešimtys rūšių.
- **Elių urvas** – nuostabus Mulu tamsos karalystės prieangis, garsėjantis milžiniškomis ertmėmis. Kai kurie šaltiniai nurodo, jog jis iš visų pasaulio urvų turi didžiausią natūralų įėjimą. Į jį žvelgdami iš vidaus, galbūt pamatysite vieno istorinio politiko profilį. Negana to, šis urvas susijungęs su kitu staigmenų kupinu – Lang – urvu, kurį irgi lankysite.
- **Vakarinio šikšnosparnių skrydžio stebėjimas** – tai vienas mistiškiausių gyvosios gamtos vakaro šou. Jei Jums pasiseks pabūti žiūrovais, Jūsų atmintin visam gyvenimui įsireš pritrenkiantis reginys. Saulei leidžiantis, pulkai šikšnosparnių išlenda į lauką ir suformuoja tankų žiedą, o paskui spirale besisukančiomis juostomis išskrenda tolyn.
- **Skaidraus vandens urvas** – dar vienas Mulu nacionalinio parko paslapčių guolis, paliudysiantis, koks galingas urvų tinklas apraizgęs Melinau upės apylinkes. Skaidraus vandens urvų sistema – pagal tūrį viena didžiausių pasaulyje ir, ko gero, ilgiausia Azijoje: su daugybe užburiančių atsišakojimų ir ne juokais klaidžių koridorių driekiasi apie 230 kilometrų. Bene didžiausias šio urvo išskirtinumas – tarp sienų, aplipusių sudėtingais kalkakmenio raštais, varvančius būstus primenančių mineralų bei itin išraiškingos struktūros bakterijų sankaupomis, teka požeminė upė.
- **Vėjo urvas** – siurrealistinė erdvė, kurios įspūdingiausias gamtos išmonės palikimas – vadinamasis Karaliaus kambarys. Jis pasidabinęs pačiomis ekspresyviausiomis, net žmonių figūras, valdovų ir ištisą jo kariauną primenančiomis skulptūromis, žinoma, suformuotomis erozijos. Grožėdamiesi vos apšviečiama uolienų architektūra, atidžiau įsižiūrėkite į urvo palubes ar tarpelius. Tikras malonumas čia ieškoti mažųjų sutvėrimų užuominų. Tai gali būti paukščių lizdai, mirgančios vorų akys, juoduliai, kurie yra ne kas kita, o žemyn galva kabantys šikšnosparniai...
- **Mulu dangaus skliautas** – kabantys tiltai Mulu atogrąžų miške maždaug 20 metrų aukštyje. Tarp medžių lajų nutiesti takai driekiasi beveik 500 metrų. Jie sudaro, jei ne patį ilgiausią, tai tikrai vieną iš kelių ilgiausių tokio pobūdžio maršrutų visoje planetoje. Stebėsitės, koks kūrybiškas apačioje likęs tropikų tinklas, dailiai supintas iš žalumos, vandens ir uolienų. Savo akių lygyje stebėsite medžių šakas, kamienus, turėklus, už kurių laikotės, atskirus lapus, ir galbūt pamatysite judančių ir krutiančių atogrąžų grožybų: ornamentuotų drugių, vikšrų, driežų, gyvačių ar vabzdžių.
- **Kota Kinabalu** – Jūsų asmeninio rojaus sinonimas glamūriškai, atpalaiduojančiai visos kelionės pabaigai. Įsikursite šiame garsiaame kurortiniame Borneo salos mieste viešbutyje ant Pietų Kinijos jūros kranto. Liks tik mėgautis vandens malonumais ir aplink jį daugybe organizuojamų pramogų bei išvykų.

Brunėjus

- **Brunėjus** – Pietryčių Azijos pažiba, tačiau dar palyginti mažai lietuviams pažįstama nykštukinė valstybė, įsikūrusi Borneo saloje. Sveiki atvykę į vieną turtingiausių pasaulio šalių, kurios monarcho nesibaigiančios šventės ir sultoniška prabanga tokia beribė, kad ne visiems jos vertė ir prasmė protu suvokti.
- **Brunėjaus upės plūduriuojantis kaimas** – tai namai ant polių, išaugę iš vandens, medinės terasos, iš kurių žmonės žvejoja, plaukiojantys turgūs ir vandens taksi. Atsignybsite sau gabalėlį gyvosios, darbščiosios Azijos, kurios vietiniai išmoningai prisitaiko prie bet kokių gamtos sąlygų ir jas paverčia aktyvia savo gyvenimo dalimi. Bus proga pabendrauti su „vandens žmonėmis“, pasivaikinti vietos užkandžiais, gurkštelėti arbatos ar kavos.
- **Karališkųjų regalijų muziejus** – vieta, kurioje eksponuojami 29-ojo Brunėjaus sultono Hassanalo Bolkiaho šventiniai, per jubiliejus ir ceremonijas naudoti atributai bei vienetiniai daiktai. Jų originalus dizainas ir nežmoniškai brangios detalės nepalieka abejingų. Pirmą sykį gyvenime apžiūrėsite auksinę sultono karietą bei skėčius, kuriuos parado metu gatvėmis nešė kostiumuoti vyrai.
- **Omaro Ali Saifudieno III mečetė** – pasakiškas 28-ojo Brunėjaus sultono palikimas. Neapsakomai daili musulmonų šventovė, iškilusi vidury vandens it pasakų rūmai su aukso kupolais, tapo modernios islamo architektūros simboliu ir labiausiai fotografuojamu objektu Brunėje.
- **Hassanalo Bolkiaho mečetė** – dar vienas Brunėjaus nacionalinis pasididžiavimas. Jus užburs mečetės komplekso mozaikiškas ir tiurkiškas stilius.
- **Istana Nurul Iman pilis** – pribloškiantis Brunėjaus Jo Didenybės valdžios ir puikybės įrodymas. Tai bus dar vienas rekordas į Jūsų asmeninę kelionių kolekciją. Šie dabartinio sultono namai bei Vyriausybės būstinė reklamuojama kaip į Guineso rekordus įtraukti didžiausi planetoje apgyvendinti rūmai bei didžiausia kada nors pastatyta šeimos rezidencija. Kambarių, kitų patalpų, mečetėje galinčių sutilpti, pokylių salėje galinčių linksintis svečių skaičiai nepalaužia stebinti. Ar galite patikėti, prie pat kokios prašmatnios šiuolaikinių valdovų rezidencijos, greitai virsiančios istoriniu objektu ar net naujuoju pasaulio stebuklu, pabuvosite ir Jūs?

Naujiena! Malaizija su stilinguoju Kvala Lumpūru, džiunglių nuotykiu Borneo saloje ir prašmatnūs Brunėjaus sultonatas. Poilsis prie Pietų Kinijos jūros 14d. Kelionės programa

Daugybė pirmų kartų, rekordų bei itin retos, net ekstravagantiškos egzotikos pliūpsnis. Tai GRŪDOS kelionių ekspertų išieškotas, brandus maršrutas, aprėpiantis net tris Pietryčių Azijos kraštus: **žemyninę Malaiziją, Borneo salą ir Brunėjų**.

Viešėsite sinematografiškame, kosmopolitiškame supermieste – Malaizijos sostinėje **Kvala Lumpūre**. **Borneo saloje** naršysite atogrąžų pasaulį, kuriame kiekviena diena Jums bus kaip atverstas naujas džiunglių lapas. Ištirinsite vieną turtingiausių planetos valstybių – **nykštukinį Brunėjų** ir pamatysite jame sultonišką prabangą, kuri ne kiekvieno paprasto mirtingojo vaizduotei įveikiama. Galiausiai **Kota Kinabalu paplūdimiuose** pasiduosite **Pietų Kinijos jūros** kerams.

Per visą kelionę patirsite nepaprastų žvilgsių įvairovę – stiklinių dangoraižių, mečečių aukso kupolų, bundančio atogrąžų miško paviršių, skaidrios ir molio upės, požeminės upės, jūros saulėlydžių, Sabaho juodosios arbatos... **Po tokios sultingų ir tankių įspūdžių gausos keliausite namo.**

Kelionės programa

1-2 dienos. Skrydis Vilnius – Kvala Lumpūras (su tarpiniais persėdimais).. Skrydis į **Kvalą Lumpūrą** iš Vilniaus su persėdimu viename iš Europos miestų.

Oro uostas yra ta pereinamoji erdvė, kurioje Jūs paliekate asmeninius rūpesčius ir stresą. Nuo rutinos galutinai atsiplėšiate įsėdę į lėktuvą. Jam pakilus į debesis, lieka tik išnaudoti ramybės valandas.

Lėktuvus nusileidžia Malaizijos sostinėje **Kvala Lumpūre**. Po truputį Jus užplūs pojūčiai, išplaukę iš šūkio „Malaysia – truly Asia“. Ar kada nors susimąstėte, kodėl būtent toji šalis reklamuojama kaip „tikroji Azija“? Megapolį, buvusį britų kolonijos dalimi, užpildo pačios istoriškiausios, pačios charakteringiausios, tačiau savo mentalitetu labai skirtingos Rytų tautos: šių žemių vietiniai – malajai, verslieji kinai, kurie tapę šalies ekonomikos varomąja jėga, bei indai.

Kiekviena jų yra savaip konservatyvi ir laikosi šimtamečių tradicijų, taip paišo daugialypį Kvala Lumpūro portretą. Jame didelį vaidmenį atlieka skirtingos religijos: malajai išpažįsta islamą, kinai atsinešė budizmą, indai atvyko su hinduistiniais kulta. Na, o kolonistai europiečiai po savęs paliko krikščionybės įspaudų. Taip kad jau labai greitai ir Jūs patys prisiliesite prie šios efektingos etninės bei kultūrinės įvairovės.

Kartu su kelionės vadovu iš Lietuvos važiuodami į viešbutį, stebėsite pirmuosius visiškai kito – šilto, rytietiško užmojų, Azijos žmonių papročių ir urbanistinių inovacijų sandūros – pasaulio ženklus. Dabar ir Jūs – jo laikina dalelė! Jūsų pirmus tvankaus tropikų oro įkvėpimus palikome ramiai adaptacijai. Nakvynė viešbutyje.

3 diena. Kvala Lumpūras.. Pusryčiai. Pradedate įvairiausišką pažintį su tarytum iš skirtingų Azijos dalių sudėtu **Kvala Lumpūru** bei jo apylinkėmis. Malajų kalba jų šalies sostinės pavadinimas reiškia „Purvo santaką“. Tačiau iškart pastebėsite, kad visai ne purvas uždrėbęs, o saulė nutvieskusi šį vietomis dulkėtą nuo nesibaigiančių statybų, vietomis žalią dangoraižių, kolonijinių pastatų bei įvairiausių šventyklų pripildytą miestą. Azijos tigrą vadinamos Malaizijos sostinė nepaliaujamai plečiasi į šonus ir į aukštį. Čia yra Formulės-1 trasa. Čia iš kitų planetos galų būstines perkelia vis daugiau stambių kompanijų. Čia filmuojasi Holivudo garsenybės, tarp jų priešais kameras lakstė ir Jackis Chanas, ir Tomas Cruise'as, ir pati Catherine Zeta-Jones. Čia kasmet apsilanko milijonai turistų ir verslininkų. Turbūt sunku patikėti, kad prieš porą šimtų metų šio dabar superverslaus ir judraus megapolio vietoje buvo kaimeliai su mediniais namukais, dengtais šiaudų stogais? Vietinis gidas Jums daugiau papasakos apie „Purvo santakos“ miesto raidą. Pirmą vyksite į Kvala Lumpūro pakraštį apžiūrėti **Batu urvų**. Štai čia Jūs galite prarasti orientaciją, kur patekę. Juk lankotės malajų krašte, tačiau jau iš tolo pamatote milžinišką, net 43 metrų aukščio plieninį Muruganą – Šyvos sūnų, Ganešos brolių, spindintį auksu. Tai yra viena aukščiausių statulų Malaizijoje. Už šios karingos, orios dievybės nugaros dunksi ypatinga uola. Į jos viršūnę veda 272 laiptai ir... straksinčios bei veltėdžiaujančios beždžionės. Artimu metu žadama pastatyti eskalatorių. Įkopę viršūn, eisite gilyn į didžiulius urvus, kurių palubėje it prašmatnios liustros kabo stalaktitai, o iš žemės kaip natūrali gigantiškų varveklų užuolaida iškilę stalagmitai. Juose glaudžiasi šikšnosparniai. Ilgainiui čia apsigyveno ir hinduistiniai personažai, kadangi indų tamilai po drėgnais, plačiais skliautais įkūrė šventyklų. Nenustebkite, jei šioje apytamsėje erdvėje, kur kaip klostės krenta urvų dariniai, pasijausite tarytum papuolę į kažkokio indiško mito pinkles.

Po šios išvykos važiuosite pietauti į GRŪDOS partnerių rekomenduotą restoraną (už papildomą mokestį). Galima sakyti, jog pietūs Malaizijoje būna kaip egzotinė ekskursija po skirtingas Azijos virtuves. Šios kelionės metu suteiksime Jums galimybę paragauti vis kito šalies regiono ar vis kitos rytiečių tautos patiekalų – tai kiniško, tai tradicinio malajų, tai salų ar džiunglių maisto. Jūros gyviai, įvairiausios žuvis, žalumynai, ryžiai lapų suktinėse – viskas šviežia, lengva ir sultinga. O vaisių įvairovei žodžių apsaityti pristigs. Dauguma keliautojų Malaizijoje atranda bent po vieną vaisių paragauti pirmą kartą gyvenime. Ar jau teko valgyti kaktuso vaisių? Rambutaną, kvapų durijų, mangostaną? Jei ne dabar, tai kitą dieną mėgausitės kekėmis ir saujomis sunokusių intensyvaus skonio gėrybių. Natūralių vitaminų dozė!

Pasistiprinę vyksite apžiūrėti Karališkųjų rūmų **Istana Negara**, atidarytų tik 2011 metais. Beveik 100 hektarų plote priešais elitinius sodus Jus pasitiks net 22 iš saulės nulietais kupolais pasipuošusios Malaizijos karaliaus rezidencija. Tai bus ideali vieta iš gido daugiau sužinoti apie šios šalies monarchus ir vieną turtingiausių Malaizijos žmonių – Valdovų konferencijos išrinktą 17-ąjį karalių Ibrahimą Iskandarą ar 18-ojo Jo Didenybės rinkimus.

Kokia Malaizijos karaliumi tituluojamo asmens rolė valstybės gyvenime? Ar vienas iš buvusių karalių – sultonas Muchamedas V galų gale išsiskyrė su gražule „Mis Maskva“? Ar jam iš tikro reikėjo triskart pakartoti arabų kalbos žodį talak, kad santuoka nutrūktų? Važiuodami kur nors autobusu, visad galite tokių dalykų teirautis kelionės vadovo arba tiesiai klausti gido. Taip jums atsivers ne tik fasadinė Malaizijos pusė, bet ir vidiniai jos sluoksniai.

Aplankysite vieną gyvybingiausių ir jaunatviškiausių vietų Kvala Lumpūre – **Merdekos aikštę**. Merdeka – tai „laisvė“, „nepriklausomybė“. Šioje, galima laikyti, centrinėje megapolio aikštėje, dar vadinamoje padang (lauku), iš tikro justis laisvė ir lengvumas: čia kasmet rugpjūčio 31-ąją rengiamas Nepriklausomybės dienos paradas, čia, miestieškos žalumos apsupty, vyksta šventės, o paprastomis dienomis būriuojasi žmonės tiesiog pasėdėti ant pievos, kur anksčiau elitinio Selangoro klubo vyrai žaisdavo kriketą. Apžiūrėsite pastatus, kuriuose rinkdavosi aukšto rango džentelmenai ir jų damos. Pasigrožėkite į Merdekos aikštę žvelgiančiais britiško stiliaus rūmais su indiškais arkais ir

Bigbeną atkartojančiu laikrodžiu. Kolonijiniu laikotarpiu tai buvo britų valdžios būstinė.

Kiekviename kultūros turtingame mieste tiesiog privalu aplankyti žavingiausias jo šventoves. Daugiau nei pusė Malaizijos gyventojų yra musulmonai sunitai, o šiizmo atšaka netgi apibota. Šiandien stabtelėsite prie dviejų ir savo dvasia, ir išskirtine architektūra ypatingų mečečių. Viena jų – **Nacionalinė Malaizijos mečetė**, bendras anglų ir malajų architektų kūrinys. Sodaais, baseinėliais bei fontanais išgražintoje teritorijoje telpa apie 15 000 žmonių. Pateksite į modernią rojaus aplinkos versiją. 1965 metais pastatyta unikali islamo šventovė tradicinės mečetės neprimena. Jos stogai yra skėčių formos. Pagrindiniai du kupolai – kaip išskleisti, o smailėjantys minaretai – kaip suglausti skėčiai.

Jei dar ne visus rūpimus klausimus apie islamą Malaizijoje spėjote pateikti gidui, kita tam tinkama vieta bus **Abdulo Samado Džamek mečetė**. Šioji – viena svarbiausių musulonų maldos vietų Kvala Lumpūre. Mečetė pastatyta dar 1909 metais pagal britų kario ir architekto Arthuro Benisono Hubbacko viziją. Ji stūkso ant kampo, tarsi ant iškyšulio, per vidurį Gombako ir Klanko upių santakos. Rūmus primenančios arkadų eilės, virš jų iškilę minaretai ir balti kupolai sukuria tokią harmoniją, kad ir už jų stūkstantys šiuolaikiniai daugiaaukščiai skoningai įsikomponuoja į bendrą atviruką.

Visos Jūsų dienos Kvala Lumpūre atviruką užbaigs Kvala Lumpūro simboliu, pranokusiu ir kolonijinį palikimą, ir net reikšmingiausias mečetes, tapusi dangoraižių pora. Taip, atspėjote iš pirmo karto – tai **Petronas dvyniai**. Grakščiai susikibę 452 metrų aukščio dangoraižiai pastatyti artėjant naująjį tūkstantmetį ir vienu metu buvo aukščiausi pasaulio pastatai. Ilgainiui juos aukščiau pralenkė kitų Azijos šalių stikliniai gigantai, tačiau retas kuris planetos statinys lig šiol galėtų populiarumu konkuruoti su šiais identiškais Kvala Lumpūro dvyniais. Būna, vos kelias valandas tarp skrydžių turintys Malaizijos sostinės svečiai pirmiausia skuba prie Petronas įsiamžinti bent iš apačios.

Jų forma siejama su istorišku Kutub Minaro bokštu Delyje bei su islamiškuoju ženklų Rub el Hizb. Auštų skaičius – 88 – irgi neatsitiktinis. Aštuoni yra pats laimingiausias kinams skaičius. Vietoje Jums atsiskleis daugiau neeilinės Petronas vizualo paslapčių. Na, o GRŪDOS rengiamų kelionių stiliaus akcentas – leisti keliautojams pamatyti megapolį iš viršaus, jei tik jame yra to verta vieta. Šių dangoraižių apžvalgos aikštelė, įkurta beveik pačiame viršuje, stulbinamu efektu gali lygintis su Eifeliu Paryžiuje, Šanchajaus finansų centru ar Niujorko didžiūnais. Nakvynė viešbutyje.

4 diena. Kvala Lumpūras – Sandakanas (Borneo). Po ankstyvų pusryčių arba su pusryčių daviniais vykstate į oro uostą. Skrydis į **Sandakaną – šiaurinės Borneo salos miestą**, Sandakano srities sostinę. Įkrentate į atmosferą, artimesnę ramiam, tolygesniam pakrantės miesto gyvenimui. Sandakanas gyvena iš medienos, palmių aliejaus, tabako, kavos eksporto. Jums šis uostas bus vartai į Borneo.

Švelnus salos, kurią Malaizija dalijasi su Indonezija ir Brunėjumi, pavadinimo skambesys užburia ir gundo. Borneo... Tai – trečia pagal dydį pasaulyje sala (po Grenlandijos ir Naujosios Gvinėjos), jos plotas – 748 kvadratiniai kilometrai. **Čia atogrąžų miškai – vieni seniausių visoje Žemėje**, skaičiuoja apie 140 milijonų metų. Tai – nuostabių jau nykstančių ir retų rūšių buveinės, kur nėra kalėjimų primenančių zoologijos sodų, tik didžiulės džiunglių teritorijos kaip parkai ar sanatorijos. Jose gyvūnai globojami, bet yra laisvi.

Borneo saloje pasijausite tarsi įlipę į atverstą džiunglių knygą. **Pirmoji Jūsų išvyka – pas saulės lokius.** Jei Jums kada ir buvo galimybė juos bent akies kraštelio pamatyti, tai nebent šen ten Pietryčių Azijoje. Saulės lokiai – mažiausios planetoje meškos. Beje, ir jų kailio plaukai – trumpiausi iš visų meškų rūšių, nes „apsiaustas“ prisitaikęs prie atogrąžų šilumos. Šių tamsiakailių švaizda – animaciška. Apie jų gyvenimo būdą galimybę papasakoti perleisime vietiniam gidui.

Po šio gamtiško turo vyksite įsikurti į lodžijų prie **Kinabatangano upės**. Tai nėra standartiniai viešbučiai. Lodžijų tipo pastatai paprastai būna nedideli, primena bungalvus ar kuklias vilas. Puiki alternatyva įprastoms miestieškoms nakvynės vietoms. Jei už lango girdisi triukšmas, tai tikrai ne gatvės burzgalynė, o kokių nors gyvių skleidžiami garsai. Ir jei į Jus kas iš lauko pro langą spoksos, tai galbūt smalsiosios beždžionės.

Po pietų vyksite į **Sandakano atogrąžų centrą** (Rainforest Discovery Centre). Leisitės į žygį pačiame džiunglių glėbyje. Kiekviena savo kūno dalele pajausite atogrąžų aksomo drėgmę ir tvankų orą, sklidiną sultingos Kabil-Šepiloko miško žalumos ir gėlių nektarų. Linguosite ant beždžionių tilto, lipsite į apžvalgos bokštą, iškilusį tarp šimtamečių medžių gaubtų. Dar pridėkite tą tik kelionėse įmanomą malonų jaudulį, kai neaišku, ką sutiksime kelyje – kokią varlių karalienę, dar neregėtą driežą, beždžionę ar paukštį. Maža ką, galbūt Jūsų žvilgsnį patrauks viena iš 250 rūšių orchidėjų. Koks grynas, kone pirmą kartą jausmas sukils! Geriausias būdas prisijaukinti šios kelionės nuotaiką.

Nakvynė lodžijoje.

5 diena. Sandakanas – Kinabatanganas. Pusryčiai. Šiandien – šuolis į dar vieną džiunglių knygos lapą, kuriame vienas pagrindinių vaidmenų atitenka **orangutanui – primatui žmogiškos sielos akimis**. TV laidų ciklo „Laukinis Eglės pasaulis“ (LRT) kūrėja Eglė Aukštakalnytė-Hansen jautriai pastebėjo, kad, žiūrėdamas į orangutanų akis, „matai jose emocijų šulinį“. Šių žmogbeždžionių telikę tik Borneo bei Sumatros džiunglėse. Pats pavadinimas kilęs iš malajų kalbos žodžių orang hutan, reiškiančių „**miško žmogų**“.

Turbūt žinote, kad pasaulis už šių žmonių genetiškai artimų būtybių pažinimą ir išlikimą ypač dėkingas **lietuvių kilmės tyrinėtojai Birutei Galdikui**. Dažnas lietuvis girdėjęs apie tai, kad Borneo gražuoliai tapę šios gamtosaugininkės gyvenimo dalimi, tačiau tik akyliau sekantys B. Galdiko istoriją nutuokia, jog jos gyvybei ar mažų mažiausiai jos, kaip primatologės, karjera ne kartą buvo iškilęs pavojus dėl kovos su žiauriu brakonierių apetitu ir problemos apie naikinamus atogrąžų miškus viešinimo. Mes norėtume aplenkėti šias skaudžias temas, tačiau mūsų tikslas yra intelektualiesiems keliautojams ne tik parodyti egzotinės gamtos grožį, bet ir atskleisti realybę, dėl kurios tam trapiam grožiui gresia išnykti.

Taigi, vyksite į **Sepiloko orangutanų reabilitacijos centrą**, kurio pagrindinė misija – gelbėti šių žmogbeždžionių našlaičius ir saugoti suaugusius primatus. Centras įkurtas miško draustinyje, apimančiame net 43 kvadratinį kilometrų plotą. Jame yra karantino zonos, klinika, liginė, net primatukų vaikų darželiai. Didžiojoje teritorijos dalyje orangutanai gyvena savarankiškai visiškai natūraliomis sąlygomis. Svarbiausia – neužgniaužti primatų instinktų ir įgūdžių prasimaitinti patiems. Tik nustačius poreikį, orangutanai papildomai maitinami: specialistai eina į džiunglių tankynę su maisto daviniais (tai gali būti lapai, žievės, vaisiai), skleidami tam tikrus garsus, tačiau miško šeiminkai ateina ne visad, mėgsta slapukauti.

Jums bus leidžiama eiti tik specialiais takais į nedideles aikšteles vidury miško. Tokie apribojimai skirti tam, kad žmonės netrikdytų, neišgąsdintų orangutanų, neperneštų jiems virusų. Mes visuomet savo keliautojus informuojame, kad laukinių gyvūnų stebėjimas yra kaip

Naujiena! Malaizija su stilinguoju Kvala Lumpūru, džiunglių nuotykių Borneo saloje ir prašmatnūs Brunejaus sultonatas. Poilsis prie Pietų Kinijos jūros 14d. Kelionės programa

loterija, tad jos pabaigos kol kas žinoti negalite.

Kito džiunglių nuotykio kryptis – **Borneo didnosių proboscis prieglauda Labuk Bay**. Tai maždaug 160 hektarų ploto mangrovės draustinis, kuriame prižiūrimos gyvena apie 150 Borneo didnosių. Kitos jų buveinės – pelkės, vietovės šalia vandens. Šios šunbeždžionės įpratusios prie svetimų akių ir, galima sakyti, netgi nieko prieš svečių dėmesį: regis, pozuoja svečiams, turistų akivaizdoje mamos myluoja ir blusinėja savo vaikus, kas netingi aiškinasi tarpusavio santykius, pavyzdžiui, rėksmingai susipeša ir, alfa patinui išbildėjęs į „areną“, išsilaksto. Beje, patinai be jokios gėdos rodo savo pasididžiavimą tarsi tai būtų jų ginklas.

Pirmiausia siūlome atkreipti dėmesį į šių charizmatiškų Borneo būtybių išorinius bruožus. Ne veltui Malaizijoje kaip suvenyrai populiarūs būtent pliušiniai didnosiai. Ar tikri, ar žaisliniai, jie – išskirtiniai. Pilvas būna kišipūtęs. Patino nosis panaši į kabantį iki galo nepripustą balioną, o patelės nosytė – daug mažesnė.

Lankydami Borneo didnosių prieglaudoje, eisite jų stebėti prie vienos iš kelių ten esančių platformų. Išpuolus galimybei, galbūt pavyks pamatyti, kaip draustinio gyventojai pietauja.

Vėliau persikelsite į atogrąžų gyvenimo žvalgytuves ant vandens. Leisitės į vakarinį kruizą **Kinabatangano upe**. Tai – antroji (po Radžango) iš didžiausių Malaizijos upių. Pasiruoškite paslapties medžioklei. Galbūt, sušnarėjus krūmams, įsižiūrėję pamatysite iš po jų kyšančią dramblio ausį ar jį visame gražume išvysite jau iš tankmės prasiskynusį kelią iki vandens. **Tik Borneo saloje gyvena nykštukiniai drambliai**, neseniai įtraukti į Raudonąją knygą. Galbūt virš Jūsų medžio šakų lenks ir kaip akrobatės ant jos lakstys makakos. Aplink Kinabatanganą gyvena ir Jums jau pažįstami Borneo didnosiai, ir sidabriakailiai lungūrai (lutungai). Orangutanai čia taip pat pasirodo. Upės įžymybės – **krokodilai**. O ekstravagantiškų paukščių kompanija tokia didelė, kad, visiems susibūrus, išeitų jau ištisas sparnuotųjų paradas. Kartais net sunku patikėti, jog tos smarkios, „liepsnojančios“ plunksnų spalvos ar pankiškos šukuosenos yra natūralios.

Visi Jūsų užfiksuoti Kinabatangano gyventojų garsai, postai, siluetai susieina į jautrų, artistišką atogrąžų paveikslą. Rytoj jį naujais potėpiais ir šansais pamatyti sutvėrimų, kurių nepavyko „pagauti“ šiandien, papildysite ir vėl išplaukę į upės vandenį. Nakvynė lodžijoje.

6 diena. Kinabatanganas – Kota Kinabalu. Kelsitės ankstyvą rytą ir plauksite laivu **Kinabatanganu**, kad pamatytumėte, kaip bunda vietos gamta. Paros dalis per aušrą ir apie šį metų gyvūnų pasaulį – ypač subtili. Tai – geriausios valandos ornitologiniams atradimams. Prie Kinabatangano dangų skrodžia įvairių rūšių plėšrieji paukščiai, netoliese sau namus atradę itin reti sparnuotieji, tokie kaip **audrų gandrai ir šalminiai ragasnapiai**. Ankstyvais rytais maisto radybų eina orangutanai. Galbūt pavyks pamatyti, kaip šie į pirmąsias žmones panašūs primatai, pasikabindami už šakų ar stambių lapų, lįsdami tarp medžių ir krūmų, keliauja pakrante ieškoti sau pusryčių. Jūsų grupės gidas ir laivininkas, atsižvelgdamas į vakaryktę patirtį ir sąlygas aplinkoje, Jums parinks geriausią maršrutą. Dažniausiai rytinio kruizo kryptis būna kitokia nei vakarinio, tačiau kai kada ji pakartojama, jei turo vadovai mano, jog taip bus daugiau galimybių sutikti įdomiausius upės ir jos pakrančių gyventojus.

Grįžę į lodžiją, papusryčiausite ir susipakuosite lagaminus. Išsiregistravę pajudėsite naujo kelionės puslapio link. Važiuojant autobusu, Borneo horizontai pildysis terasomis ir sodais, kad atrodytų, patys dievai būtų visa tai prieš. Po kelių valandų ryškiai, vietomis – tyrai, kai kur – drėgnai žalio kelio pasieksite **arbatmedžių plantacijas**. Lankysitės didžiausios **privačios Malaizijos arbatos kompanijos „Sabah tea“** valdose.

Sabaho kalno papėdės ir jos apylinkių **arbatą Borneo žmonės vadina auksine**. Ragaudami per amžius legendinį, Azijoje populiariausią gėrimą iš lapų, surinktų atogrąžų miškų apsuptuose laukuose, greičiausiai jo paviršiuje pastebėsite aukso sodrumo tviskesį. Panašiai kaip vyno, arbatos kokybę ir poskonius lemia aukštis, kuriame ji auga, gaunamas saulės, lietaus kiekis, šviežių lapų ir pumpurų apdirbimas bei fermentacija. Derlius nuimamas žirkėmis arba mechanizuotomis įjauklėmis. Šviežiai nupjauti ūgliai tolygiai paskirstomi lentynose, kad lapai sugertų drėgmę ir taptų sultingesni. Į apdirbimo procesą įjungiamos specialios mašinos. Po fermentacijos, ypač svarbaus arbatžolių paruošimo etapo, gėrybės džiovinamos tam skirtose krosnyse. Vario spalvos lapai patamsėja ir tampa juodi, o tada jau keliauja į maišelius arba puodelius... Tikra arbatos alchemija. Jos rezultatą patikrinsite patys. Turbūt jau ir atsikvėpėte, kad nebeturėsite sukti galvos, ką parvežti namo lauktuvių.

Po arbatos degustacijos ir pietų Sabaho plantacijose, esant galimybei, važiuosite išsimaudyti ar bent kojas pamirkyti nedideliuose **karštųjų versmių ir vėsių šaltinių baseinuose po atviru dangumi**. Pažintis su tropikų knibždėlynu tęsis per **pasivaikščiojimą vadinamaisiais dangaus tiltais**. Linguosite ir eisite nutiestais perėjimais tarp medžių 20 metrų aukštyje. Vietiniai gamtininkai atradę, kad atogrąžų miškuose aukščiau žemės telkiasi net apie 75 procentai gyvūnų. Supynės primenantys tiltai įrengti saugiai, yra su turėklais ir apsauginiais tinklais. Juos įveikti nereikia jokio specialaus fizinio pasirengimo, nebent tik tarzaniško smalsumo. Jei vis dėlto jau prieš šį nuotykį pajausite, kad aukščio baimė stiprėja, pasitarkite su grupės vadovu.

Pažintis su gamtiškąja Malaizija pučiasi nuo grynų, laukinių įspūdžių. Jūsų dar laukia **Arnoldo raflezijos** paieškos. Gera naujieta ta, kad rasti ją bus žymiai didesnė tikimybė nei paparčio žiedą. Tai savo švaizda ir net elgesiu tiesiog pribloškianti gėlė, taip pavadinta britų botaniko Josepha Arnoldo garbei, nors vadinama ji ir kitaip – lavonine lelija.

Jei rafleziją jau anksčiau matėte, tai tik Indonezijoje, kur ji net paskelbta viena iš trijų nacionalinių šios šalies gėlių. Aptinkamas šis be galo solidžiai atrodantis ir klatingas augalas tik Sumatros ir Borneo džiunglėse. Gamta viską apskaičiuoja iki smulkmenų. Standžiais, plačiais, kad net galima pamanyti, jog netikrais, rausvais žiedo lapais iš atogrąžų žalumos išsiskirianti raflezija skleidžia mėsos smarvę, kad priviliotų muses, kurios šį augalą turi apdulkinti.

Atrodo, raflezija ne dygsta iš žemės, o ant jos padėta, kadangi neturi šaknų ir gėlės įprasto stiebo bei lapų, jį apsaugančių. Tuo ji panaši į grybą ar gūžinį kopūstą. Gėlė žydi vos kelias dienas. Laikoma, kad tai didžiausią planetoje žiedą turintis augalas. Jo skersmuo būna iki 1 metro. Pati gėlė gali sverti net 11 kilogramų. Tad tikrai jos nepraeisite, jei kažkur netoliese ji auga.

Toliau tęsime kelionę į **Sabaho valstijos sostinę Kota Kinabalu**. Jei liks laiko, pakeliui aplankysite **Kinabalu – dabar į UNESCO pasaulio paveldą įtrauktą parką**. Tūkstančiai floros ir faunos rūšių klesti 754 kvadratinio kilometro plote, nuklotame alpinio pievų, žemumų dvisparnių miškų, kalnų ažuolų, rododendry, pačių įvairiausių orchidėjų, mėsaėdžių šotinių augalų... Virš nesibaigiančio šnaresio ir šlamesio aukščiau už visus it vietos šventykla iškilęs **Kinabalu kalnas**. Esant galimybei, stabtelėsite iš tolo juo pasigrožėti. Tai – aukščiausia Borneo, kartu visos Malaizijos, taip pat trečia pagal aukštį visoje Žemėje salų viršūnė (4095 metrai).

Vakarop pasieksite šiaurės vakarų Borneo pakrantėje įsikūrusią simpatišką Sabaho valstijos sostinę – **Kota Kinabalu**. Ją geriau pažinsite

**Naujiena! Malaizija su stilinguoju Kvala Lumpūru, džiunglių nuotykių Borneo saloje ir prašmatnūs Brunėjaus sultonatas. Poilsis prie Pietų Kinijos jūros 14d.
Kelionės programa**

kelionės pabaigoje. Turite pailsėti prieš rytojaus skrydį į Mulu regioną, parodysiantį jums siurrealistinę Borneo salos pusę. Nakvynė viešbutyje.

7 diena. Kota Kinabalu – Mulu. Pusryčiai. Skrydis į Saravako valstiją, **Mulu**. Ten, piečiau nuo Kota Kinabalu, Jums tarsi tropikų žaptai atsivers magiškas **Gunung Mulu nacionalinio parko miškų ir uolų masyvas**, irgi saugomas UNESCO. Nuošaliose vietovėse stūkso karstiniai dariniai, kurių smailėjančios viršūnės, įlinkiai ir angos sukuria atskirą planetą, sklidiną kanjonų, klintinių smilių, urvų bei požeminių galerijų mįslių. Parko pavadinimas inspiruotas garsiausio šioje Borneo dalyje kalno Mulu. Jis palyginti nėra aukštas – tik 2376 metrai, tačiau jo grožis, sukurtas smiltainio ir skalūnų, dieviškas.

Be to, kad Mulu kraštovaizdis, vietomis it su sidabrinėmis iltimis, šaunančiomis dangop, vietomis kalvotas, yra ypač vizualus, jam priklausančių augalų rūšių suskaičiuojama tūkstančiai. Čia namas ar kaip laikiną stotelę sau atradę beveik 300 paukščių rūšių ir 60-70 žinduolių rūšių. Jūsų smalsumui sužadinti pavardysime bent keletą: tai šalmuotasis kalao, barzdotasis šernas, Sumatros raganosis, krabaėdė makaka.

Pirmiausia iš oro uosto vyksite įsikurti bungalų tipo nameliuose ar lodžijoje. Kai rengėme šį maršrutą, mokslininkai jau buvo atradę beveik 300 kilometrų ilgio urvų labirintą. Aikčioti skatinantys geologų bei speleologų atradimai nesibaigia. Po pietų ir Jūs juose dalyvausite. Lankysite garsiuosius **Elnių bei Lang urvus**. Šios tamsos karalystės skliautai yra stebėtinai aukšti, turint omeny, jog prie jų išdidinimo žmogus neprisidėjo. Antai aukščiausia užfiksuota vieta siekia 148 metrus. Plotis šiuose urvuose irgi iškalbingas – iki beveik 150 metrų. Kai kurie šaltiniai nurodo, jog Elnių urvo „arka“, į kurią žvelgdami iš uolos vidaus galite pamatyti vieno istorinio pasaulio politiko profilį, yra didžiausias Žemėje natūralus įėjimas į urvus.

Ne tik erozijos suformuota įmantri architektūra gali atimti amą. Leidžiantis saulei, iš urvų išskrenda didžiuliai būriai šikšnosparnių. Pasitikrinsite, ar šių bene mistiškiausių patamsių gyvių esate matę tokioje tirstumoje ir tokią gausybę vienu metu. Beveik kiekvieną vakarą Elnių urvo tikrieji šeimininkai išlindę į lauką suformuoja žiedą, o paskui spirale besisukančiomis juostomis išskrenda tolyn. Manoma, jog Mulu šikšnosparniai kasdien nukeliauja net 100 kilometrų nuo savo buveinių ir grįžta į jas paryčiais jau pasisotinę vabzdžių. Tai vėlyvojo paros meto šou, kurį organizuoja ir kartais be išankstinio perspėjimo atšaukia pati gamta. Bet koku atveju laukimo adrenalino turėtų būti. Tai, ką šiandien išvydote arba sužinojote, Jus galėjo sukrėsti ar paskatinti į gamtą pažvelgti dar kitaip. Nakvynė bungalų tipo nameliuose ar lodžijoje.

8 diena. Mulu. Pusryčiai. Pasiimkite maudymukus, nes ir vėl jų gali prireikti. Gali tekti išsitraukti ir žibintuvėlius arba turėkite pakrautus išmaniuosius telefonus šviesoms įjungti. O svarbiausia – pakurstykite savo dvasią nepamirštamam speleonuotykiui. Įžanga į jį – visai netoli vietos, kur apsistojote.

Iš pradžių plauksite ilgąja valtimi skaidria ir krištolas **Melinau upe**. Aplink bruzda vietinių kaimų žmonės – kas žvejoja, kas skalbia ar net vilioja turistus stabtelėti įsigyti rankų darbo suvenyrų, pintų daiktelių. Vis dėlto pagrindinis šios išvykos tikslas – pribloškiamai su ryškiai nušviesta saulės atogrąžų būtimi kontrastuojantys amžinos tamsos užvaldyti **Skaidraus vandens ir Vėjo urvai**. Tai Jums bus dar vieni vartai į bohemiškas stalaktitų, stalagmitų, helititų bei uolų koralų galerijas. Barokiškos eilės cilindro, o gal kūgio formos darinų bei vertikalių, susiformavusių iš lašančio vandens, nepajudinamos, tačiau, priklausomai nuo pro plyšius patenkančios šviesos bei apšvietimo spalvų, atrodo tarytum būtų nepastovios.

Skaidraus vandens urvų sistema – pagal tūrį viena didžiausių pasaulyje ir, ko gero, ilgiausia Azijoje: su daugybe užburiančių atsišakojimų ir ne juokais klaidžių koridorių driekiasi apie 230 kilometrų. Ne visos atkarpos atviros turistams, kadangi urvuose gyvenantiems ir šviesai ypač jautriems gyvūnams reikalinga ypatinga ramybė ir apsauga.

Bene didžiausias **Skaidraus vandens urvo išskirtinumas** yra tas, kad tarp sienų, aplipusių sudėtingais kalkakmenio raštais, varvančius būstus primenančių mineralų bei labai įdomios struktūros bakterijų sankauptomis, **teka požeminė upė**. Joje urvo viduje maudytis neleidžiama, bet galimybę atsisąvinti turėsite kitur.

Paslaptinga ir net bauginančia gamtos estetika neatsilieka ir **Vėjo urvas**. Pagrindinė atrakcija jame – Karaliaus kambarys. Ši erdvė pasidabinusi pačiomis išraiškingiausiomis, net žmonių figūras, valdovą ir ištisą jo kariauną primenančiomis skulptūromis. Žinoma, autorystė priklauso erozijoms. Dairytės, atidžiau įsižiūrėkite į tarpus, urvo palubes, taip pat pakampes. Lankotės urvuose, garsėjančiuose pačiomis įvairiausiomis būtybėmis. Ne visos jos ryškios, kai kurios maskuojasi, naudodamosis prieblanda, kai kurios ne iškart pastebimos dėl to, kad yra mažos. Tikras malonumas ieškoti užuominų. Tai gali būti paukščių lizdai, mirgančios vorų akys, juoduliai, kurie yra ne kas kita, o žemyn galva kabantys šikšnosparniai.

Paskui ir vėl trauksite į speleožygį. Urvai ir toliau Jus mokins pajauti mažiau pažinto pasaulio struktūrą ir jo alsavimą. Tamsiuosiuose sluoksniuose atsiskleidžia kitokia chemija ir fizika, čia net žemės menas yra visai kitoks nei paviršiuose, maitinamuose šviesos ir kritulių. Plauksite į **Greitosios juostos urvus**. Korėtųjų, klostuotų ir raštuotų skliautų link Jus ir vėl ves medinių lentų takai bei laipteliai. Pažinimo adrenalino kaupiasi vis daugiau ir daugiau.

Nakvynė bungalų tipo nameliuose ar lodžijoje.

9 diena. Mulu – Miri – Brunėjus. Užnugary palikę tamsos ir požemių pasaulį, ankstyvą rytą vyksite į **žygį dangaus tiltais**. Mulu jie sudaro, jei ne patį ilgiausią, tai vieną iš kelių ilgiausių tokio pobūdžio maršrutų visoje planetoje (rekordą savinasi kelios šalys). Daugiau nei 20 metrų aukštyje tarp medžių lajų nutiesti takai driekiasi beveik 500 metrų. Stebėsitės, koks meniškas Jus supantis ir po Jūsų kojomis esantis tropikų tinklas, kūrybiškai supintas iš žalumos, vandens ir uolių. Ant turėklo briaunos slenkantys vikšrai, ant kamienų lakstantys driežai, ant lapų nutūpę ornamentuoti drugiai ir neeilinio dydžio vabzdžiai. Jums tereikės savyje pažadinti Mauglio sielą, atvirą gamtos gundymams.

Grįžtate į bungalų (lodžiją) papusryčiauti ir išsiregistruoti. Vyksite į vietinį oro uostą. Trumpas skrydis į **Miri miestą**. Iš Miri apie porą valandų keliausite į **Brunėjų**. GRŪDOS patirtis rodo, kad mažiausi kraštai būna didžiausi staigmenomis arba iš kitų šalių smarkiai išsiskiria turimomis kultūros, gamtos ar materialinėmis vertybėmis. Įsiterpęs tarp Malaizijos Seravako ir Sabaho valstijų, mažas kaip Singapūras (virš

Naujiena! Malaizija su stilinguoju Kvala Lumpūru, džiunglių nuotykių Borneo saloje ir prašmatnūs Brunėjaus sultonatas. Poilsis prie Pietų Kinijos jūros 14d. Kelionės programa

700 kvadratinį kilometrą), vos dukart didesnis už Vilnių, tik 400 tūkstančių gyventojų turintis **Brunėjus net ir tarp išrankiausių keliautojų mažiau žinomas, tačiau yra Malajų salyno pažiba**. Tiesa, savo didžiulę vertę jis suprato ne iškart.

Anglijai klasta imant Rytus, Brunėjus tapo britų protektoratu. Iš pradžių jis buvo kolonizuotų Azijos kraštų periferija ir piratų prieglobstis, vertintas nerimtai. Padėtis drastiškai pasikeitė XX amžiaus 4-ajame dešimtmetyje ten radus naftos ir gamtinių dujų...

Įsikūrę viešbutyje, sėsite į motorinę valtį ir Brunėjaus upe plauksite į **plūduriuojantį kaimą**. Jums ranka bus pasiekama ta gyvoji, darbščioji Azija, kurios vietiniai išmoningai prisitaiko prie bet kokių gamtos sąlygų ir jas paverčia aktyvia gyvenimo dalimi. Turbūt prasilenksite su laivais, kursuojančiais kaip vandens taksi. Upę ražo ir valtininkai, apsikrovę gėrybėmis, kuriomis prekiauja. Prie krantų – ant vandens plaunamų polių iškilę mediniai namukai. Vietiniai tiesiai nuo nuosavų tiltų ir iš medinių terasų, neišėję už namų ribų, gali žvejoti. Tie, kurie ant žemės pagrindo praleidžia kur kas mažiau laiko nei virš vandens, visai nesistebi, regėdami krokodilus, išnyrančius į smėlėtą krantą prie pat daugiabučio. Bus proga su „vandens žmonėmis“ pabendrauti, pasivaišinti užkandžiais, gurkštelėti arbatos ar kavos.

Rytai yra stebuklingi tuo, kad ant vieno kampo pasitiks lyg iš jau pranykusių laikmečių į dabartį atkeliavę senoviniai personažai, o ant kito, štai žiūrėk, – jau bus išdygę supermodernūs statiniai. Štai pavyzdys – viešbutis „Empire“, kurio visus svečių žemiškus norus pildančiam kompleksui priklauso ir buvęs princo švaistūno Jefri, dabartinio sultono Hassanalo Bolkiaho brolio, rūmai. Pastebėsite, kaip Jūsų akiratyje daugėja aukso.

Metas panirti į **Brunėjaus** kvapus ir skonius. Tam geriausia vieta – **vakarinis Gadongo maisto turgus**. Jame smaguriauti labiausiai mėgsta patys vietiniai. Ganykite akis tarsi po atvirą rytietišką gatvės užkandžių ekspoziciją. Gastronominiai išgyvenimai yra svarbi betarpiškos pažinties su Azija dalis. Tik nepersisotinkite, nes netrukus pakviesime į vakarienę vietinio maisto restorane. Brunėjaus virtuvė išskleis Jums dar vieną plačią skonių paletę, į kurią susieina malajų, Indonezijos, Singapūro kulinarinės tradicijos, o tarp jų dar savo poskonių palieka Kinija, Indija ir Tailandas.

Nakvynė viešbutyje.

10 diena. Brunėjus – Kota Kinabalu. Pusryčiai. Vyksite į miesto apžvalgą, kad pamatytumėte, kokios linijos išraižiusios antros iš turtingiausių (po Jungtinių Arabų Emyratų) Azijos šalies sostinę **Bandar Seri Begavaną**. Kartu tai bus raktas į vidinį Brunėjaus valstybės gyvenimą, kuriame pagrindinį vaidmenį atliekančio sultono H. Bolkiaho kasdienybėje niekada nestigo prabangos ir puikybės.

Iš išorės apžiūrėsite **sultono rūmus**, per kuriuos galbūt geriau pajausite Brunėjaus esmę – absoliutinę monarchiją ir gausą. Karališkoji ceremonijų salė, arba Lapau (taip Brunėje buvo tradiciškai vadinamos inauguracijoms ir valdovų ceremonijoms skirtos erdvės) – tai pagrindinė vieta, kur rengiamos valstybinės šventės ir kur dabartinis sultonas H. Bolkiahas buvo karūnuotas 1968 metais. Nuo to meto jis yra 29-tas šalies monarchas. Tame pačiame pastate sultonas šventė savo 37-ąjį gimtadienį.

H. Bolkiahas, vienu metu net laikytas turtingiausiu pasaulio žmogumi, garsėjo nežmonišku išlaidumu. Į spaudą buvo išsprūdęs liudijimas, esą sykį jis vien apsikirpimui išleido 20 000 JAV dolerių. Aplankysite Karališkųjų regalių muziejų pačioje miesto širdyje. Dauguma brangių, vienetinių, imantrių vertybių, kurias išvysite, bus iš H. Bolkiaho jubiliejų. Pamatysite, kokio išieškoto, brangaus dizaino atributai per sultono šventės paradą miesto gatvėse buvo naudojami. Jūsų dėmesį prikaustys ir auksinės sultono kariatės.

Parodysime Jums ir buvusio Brunėjaus sultono palikimą – jo garbei pavadintą **mečetę**. Omaro Ali Saifudieno III iniciatyva 1958 metais Bandar Seri Begavaną papuošusi, vidury vandens it pasakų rūmai stūkstanti balta musulmonų **šventovė auksiniais kupolais tapo** modernios islamo **architektūros simboliu ir labiausiai fotografuojamu objektu Brunėje**.

Jau netrukus lyginsite, kurio iš sultonų – tėvo ar jo sūnaus – vardo mečetė nuostabesnė. Taigi, apžiūrėsite dar vieną **Brunėjaus musulmonų nacionalinį pasididžiavimą – H. Bolkiaho mečetę**, iškilusią 1994 metais. Gidas Jums padės suskaičiuoti, kiek auksinių kupolų pūps ant šio mozaikiško, tiurkiško stiliaus įkvėpto sakraliojo komplekso, prie kurio projektavimo prisidėjo anglų architektai.

Na, ir dar vienas vietinio pertekliaus pavyzdys – **Istana Nurul Iman pilis**, kurios visas plotas – 20 hektarų. Šie Tikėjimo šviesos rūmai (toks pažodinis vertimas) yra ir dabartinio Brunėjaus sultono H. Bolkiaho namai, ir juose įsikūrusi šalies vyriausybė. Brunėjus reklamuojasi turintis didžiausius planetoje rūmus. Mes patikslinsime, kad pasaulyje yra daugiau prašmatnių statinių ansamblių, kurie taikosi į šį titulą, priklausomai nuo tam tikrų kriterijų ir matavimų, tačiau **Istana Nurul Iman pilis** iš tikro pateko į **Guineso rekordus** kaip didžiausi gyvenamieji rūmai bei „didžiausia kada nors pastatyta šeimos rezidencija“.

Keletas pritrenkiančių ir nebūtinai į kiekvieno vaizduotę galinčių sutilpti skaičių. Štai rūmuose yra 1788 kambariai, 257 vonios kambariai, mečetė, talpinanti maždaug pusantro tūkstančio žmonių, pokylių salė, pasirodys priimti 5000 svečių, garažas su 110 vietų, 44 laiptinės, 18 liftų. Lieka tik spėlioti, ar sultonui užteks vieno gyvenimo aplankyti visas jam skirtas, ištisam kvartalui prilygstančios pilies erdves ir išbandyti visas jų funkcijas ar teikiamus malonumus. Koks apskritai gyvenimas, kai namuose zuja šimtai tarnų, o užsienio žiniasklaida tik ir ieško raktų skylių, pro kurias galėtų įlįsti į gyva legenda virtusio Brunėjaus sultono miegamąjį ar derybų kabinetą, kuriame apsilanko pasaulio lyderiai? Ar galite patikėti, prie pat kokios prašmatnios šios kartos valdovų rezidencijos, greitai virsiančios istoriniu objektu ar net aštuntuoju pasaulio stebuklu, pabuvosite?

Po sultoniškos prabangos smūgio atgauti pusiausvyrą vyksite pietų. Po jų pajudėsite atgal į Malaiziją. Į Kota Kinabalu miestą važiuosite 4–5 valandas. Pamėginkite laiką pristabdyti ir iš kelionės, pilnos intensyvaus pažinimo, „persijungti“ į poilsį.

Vakare atvyksite į Jums jau šiek tiek pažįstamą Borneo salos kurortinį miestą **Kota Kinabalu** ir įsikursite viešbutyje ant jūros kranto trims nakvynėms.

Nakvynė viešbutyje Kota Kinabalu.

11–12 dienos. Kota Kinabalu. Pusryčiai. Dvi pilnos dienos be skubos romantiškoje, glamūriškoje kurorto apsuptyje prie Pietų Kinijos jūros. Smėlis, vanduo, išpuoselėti sodai, regis, turi terapinį poveikį. Esate patys šio neįkainojamojo laiko šeiminkai. Lepintis galite, nė neiškėlę kojos iš viešbučio teritorijos ir jo puikaus paplūdimio.

Jei jaučiate dar neišpildę kokios nors savo malajiškos svajonės, galite savarankiškai patyrinėti Kota Kinabalu apylinkes arba už papildomą mokestį užsisakyti turų iš mūsų partnerių rekomenduotų agentūrų. Mes Jums pateiksime laisvalaikio idėjų, kurių platų asortimentą formuoja atogrąžų ir jūros kuždesiai.

Naujiena! Malaizija su stilinguoju Kvala Lumpūru, džunglių nuotykių Borneo saloje ir prašmatnūs Brunėjaus sultonatas. Poilsis prie Pietų Kinijos jūros 14d. Kelionės programa

Siūlome pasimėgauti paplūdimių elegancija, kuri skirtinguose ruožuose – vis kitokia. Tarkim, jei mėgstate daug vaikščioti ar norėtumėte pasportuoti, tam **idealus Teluk Likas paplūdimys**, palei kurį driekiasi pėsčiųjų takai ir parkas. Vietiniai mėgsta vakarais vandenį oranžine spalva nudažančią saulę palydėti **Tandžung Aru paplūdimy**. Jei norite saulės vonių ant švelnaus smėlio juostų toliau nuo miesto šurmulio, tuomet sėskite į vietinį vandens transportą ir plaukite į pirmojo Malaizijos premjero **Tunku Abdulo Rahmano vardu pavadinto nacionalinio parko salas**. Jei norėtumėte azijietiškos civilizacijos ir uosto auros derinio, tuomet pasidomėkite turais po patį Kota Kinabalu miestą.

Raftingas, džipų ar keturračių safaris irgi gali tapti Jūsų pramogomis. **O išvykų į jūrą kruizais ir kateriais** – tokia daugybė, kad kiekvienas galės pagal savo poreikius išsirinkti: tai gali būti ir Kota Kinabalu pakrančių bei salų apžvalgos, ir nardymas tobuliausiose vietose, tai gali būti ir užburiantys saulėtekio pasiplaukiojimai laivu, ir vaizdingiausios saulėlydžio ekskursijos. Jei tai Jūsų meilės kelionė, Jums panorėjus, bus įgyvendinti gražiausi medaus mėnesio scenarijai. Kartais vienos dienos potyriai Pietryčių Azijos kurortuose nuneša visų ankstesnių atostogų įspūdžius.

Nakvynės viešbutyje.

13-14 dienos. diena. Kota Kinabalu – Vilnius. Ryte važiuosite į oro uostą. Skrydis namo su tarpiniais persėdimais (grįžimas 14 dieną).

Įskaičiuota į kelionės kainą

- Kelionė patogiu mikroautobusu/autobusu (visi pervežimai pagal programą).
- Vietiniai skrydžiai: Kvala Lumpūras – Sandakanas / Kota Kinabalu – Mulu / Mulu - Miri.
- 3*-4* viešbučiai (pagal šalies kategoriją), lodžijose.
- Maitinimas: 10 pusryčių, 3 pietūs, 3 vakarienės.
- Ekskursinė – pramoginė programa pagal kelionės aprašymą.
- Įėjimo bilietai į mokamus objektus pagal programą.
- Visų nacionalinių parkų mokesčiai.
- Vietinių gidų paslaugos.
- Profesionalaus GRŪDOS kelionės vadovo paslaugos (su grupe vyksta iš Lietuvos ir kartu grįžta į Lietuvą).
- Kelionės dokumentų sutvarkymas.

Neįskaičiuota į kelionės kainą

- Tarptautinių skrydžių bilietai 990-1400 EUR (priklauso nuo sezono, oro linijų bendrovės, bilieto išrašymo datos etc).
- Ekskursijos ir pramogos, neįtrauktos į programą.
- Viešbučiuose ir lodžijose taikomas turistinis mokestis: ~2.20 Eur /nakčiai/už kambarį.
- Medicininių išlaidų draudimas užsienyje (privalomas), nelaimingų atsitikimų, bagažo ir neįvykusios kelionės draudimas (pagal pageidavimą).
- Asmeninės išlaidos, arbatpinigiai vietiniams gidams 3-5 EUR asm. (dienai) ir vairuotojams 1-2 EUR asm. (dienai), gėrimai, kitos nepamintėtos išlaidos.
- P.S. už leidimą fotografuoti ir filmuoti tam tikruose objektuose mokama papildomai.

Svarbi informacija

Daugiau informacijos: <https://www.gruda.lt/naujienos/esim-virtuali-korteles>

Papildoma informacija

- Kelionės organizatorius pasilieka teisę optimizuoti maršrutą likus mėnesiui iki kelionės pradžios.
- Pasikeitus skrydžių, traukinių, keltų tvarkaraščiams, lėktuvų bilietų ir/arba kitų paslaugų kainoms, valiutų kursams, kelionės programa, data ir kaina gali keistis. **Aviabilietai negražinami ir nekeičiami, pinigai už juos negražinami.**
- Siūlomų ekskursijų, pramogų, objektų lankymo tvarka, skaičius ir kainos gali keistis.
- Nurodyta tarpinių pervežimų trukmė gali keistis dėl kelių būklės, eismo ar oro sąlygų.
- **Siekdamas užtikrinti keliautojų saugumą**, kelionės organizatorius pasilieka teisę keisti kelionės programą, ekskursijų eilės tvarką, viešbučius, skrydžius ir pervežimus dėl aplinkybių arba įvykių kelionės šalyje (gamtos reiškinių, oro sąlygų, streikų, politinės aplinkybės, etc.), kurių nebuvo galima numatyti iki kelionės pradžios. Kelionės organizatorius neatsako už papildomas išlaidas, atsiradusias dėl šių aplinkybių (pvz., vizų pratęsimas, nauji lėktuvo bilietai, papildomos nakvynės, pervežimai, skiepai ir pan.).
- **Nepamirškite pasirūpinti savo sveikata:** pasikonsultuokite su šeimos gydytoju, kelionėje turėkite individualią vaistinėlę. Rekomenduotinių skiepų sąrašas svetainėje <https://nvsc.lrv.lt/skiepai-keliautojams>.
- Minimalus keliautojų skaičius grupėje – 15 turistų. Nesurinkus minimalaus turistų skaičiaus ir, turistams sutikus, grupė gali vykti be kelionės vadovo iš Lietuvos; kelionės kaina perskaičiuojama.
- LR piliečio pasas turi galioti ne mažiau kaip 6 mėn. po kelionės pabaigos. **SVARBU! Pasas turi būti tvarkingas, nesuplyšęs, jame neturi būti neoficialių antspaudų***. Atkreipiame dėmesį, kad, remiantis nauja ES direktyva, joks asmens dokumentas negalioja ilgiau kaip 10 metų po jo išdavimo datos.

KELIONIŲ ORGANIZATORIUS „Kauno Grūda“ NEATSAKO UŽ PASIENIO PAREIGŲNŲ IR ORO VEŽEJŲ VEIKSMUS.

***Kas yra neoficialūs antspaudai?** Tai suvenyriniai antspaudai, kuriuos keliautojai gali gauti turistinėse vietose (pvz.: Maču Pikču, Ušuajuje, Japonijoje, Jungfrau ir kt.). Jei norite turėti suvenyrinį antspaudą, skirkite jam vietą užrašų knygutėje. Į pasą jų dėti griežtai nerekomenduojama.

Detalios informacijos kreiptis į maršruto operatorių

Paulė Pocevičiūtė ☎ [052150210](tel:052150210) ✉ paule@gruda.lt

Skambinkite mums

I-V 09:00 - 18:00, VI : Nedirbame, VII : Nedirbame

Kaunas: [037 32 44 54](tel:037324454), **Vilnius:** [05-215 00 77](tel:052150077), **Klaipėda:** [046 31 17 43](tel:046311743), **Mažeikiai:** [044 32 53 00](tel:044325300), **Online užsakymai:** [061148640](tel:061148640), **Grupėms:** [037 40 41 73](tel:037404173)